

[Uz Sākumlapu](#) > [Mācība, Tiesiskās Sadarbības Tīkli Un Aģentūras](#) > [Italy](#)

Tiesnešu sākotnējā apmācība Eiropas Savienībā

Saturu nodrošina

Itālija

Itālija

Vispārīgs apraksts

Itālijā vispārējās jurisdikcijas tiesnešu un prokuroru sākotnējā apmācība notiek atsevišķi no citām juridiskajām profesijām (advokātiem un notāriem) un citām jurisdikcijām (administratīvo lietu tiesnešiem, tiesnešiem militārajā jomā, revidentiem un tiesnešiem nodokļu jomā). Tas pats attiecas arī uz konkursiem par piekļuvi šīm profesijām.

Vispārējās jurisdikcijas tiesnešu un prokuroru sākotnējā apmācība ilgst 18 mēnešus, un tā ir pieejama konkursa, ko parasti rīko Tieslietu ministrija, uzvarētājiem. Apmācību nodrošina [Itālijas Tieslietu skola](#) (*Scuola Superiore della Magistratura, SSM*) un [Augstā tieslietu padome](#) (*Consiglio Superiore della Magistratura, CSM*), un to reglamentē 2006. gada 30. janvāra Likumdošanas dekrēts Nr. 26.

Parasti katra konkursa ietvaros ir paredzēts iecelt aptuveni 300 stažieru, kuri pēc apmācības pabeigšanas iegūs tiesneša vai prokurora amatu.

Piekļuvi konkursam reglamentē:

[2006. gada 5. aprīļa Likumdošanas dekrēts Nr. 160](#) "Jauni noteikumi par tiesu iestāžu pieejamību, kā arī par tiesnešu un prokuroru ekonomisko izaugsmi un funkcijām saskaņā ar 2005. gada 25. jūlija Likuma Nr. 150 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu" (1.-9. pants).

Stažēšanos reglamentē:

[2006. gada 30. janvāra Likumdošanas dekrēts Nr. 26](#), *Itālijas Tieslietu augstskola, kā arī noteikumi par tiesu revidentu stažēšanos un apmācību, tiesnešu un prokuroru profesionālo izaugsmi un apmācību saskaņā ar 2005. gada 25. jūlija Likuma Nr. 150 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu* (18.-22. pants).

[Noteikumi par vispārējās jurisdikcijas tiesnešu un prokuroru sākotnējo apmācību](#)

Vispārējs pārskats par vispārējās jurisdikcijas tiesnešu un prokuroru sākotnējo apmācību:

[Tiesnešu un prokuroru sākotnējās apmācības organizēšana Itālijā. Laba apmācības prakse Itālijas Tieslietu augstskolā](#)

Piekļuve sākotnējai apmācībai

Iecelšana vispārējās jurisdikcijas tiesneša vai prokurora amatā saskaņā ar Konstitūcijas 106. pantu notiek publiskā konkursā, ko reglamentē 2006. gada 5. aprīļa Likumdošanas dekrēts Nr. 160, kurā paredzēti nosacījumi dalībai eksāmenā (2. un 7. pants), pieteikumu iesniegšanas posms (4. pants), eksaminācijas komisijas sastāvs un funkcijas (5. un 6. pants), kā arī rakstiskā un mutiskā eksāmena procedūras (1. un 3. pants).

Pašreizējo eksaminācijas sistēmu var uzskatīt par otrā līmeņa atlasī, jo piekļuve publiskajam konkursam paredz

papildu prasības, kas saistītas ar grādu tiesību zinātnēs.

Kandidāti, kas nokārtojuši eksāmenu, stažējas saskaņā ar 2006. gada 30. janvāra Likumdošanas dekrētā Nr. 26 paredzētajiem noteikumiem.

Sākotnējās apmācības formāts un saturs

Apmācības periods ilgst astoņpadsmit mēnešus. Tas ir sadalīts sesijās — seši mēneši *SSM* un divpadsmit mēneši tiesu iestādēs; to īstenošanas noteikumi ir noteikti *CSM* rezolūcijā (2006. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 26 18. pants).

Skolā notiekošajā sesijā stažieri apgūst padziļinātus teorētiskos un praktiskos kursus par tematiem, ko *CSM* nosaka ar norādījumiem, kas izstrādāti katrai jaunpieņemto stažieru klasei, un par tēmām, ko *SSM* valde nosaka gada programmā. *SSM* sesijas mērķis ir uzlabot gan profesionālās prasmes, gan ētiku (20. pants).

Sesija tiesās ir iedalīta trīs periodos (21. pants).

Pirmais periods, kas ilgst četrus mēnešus, notiek tiesās, un tas ietver dalību tiesas darbībā saistībā ar tiesvedību vai nodarījumiem, kas ietilpst tiesas jurisdikcijā, kolēģijas un vienpalātas sastāvā. Tas ietver dalību tiesas sēdēs.

Otrais periods, kas ilgst divus mēnešus, notiek prokurora birojā.

Pēdējais periods — seši mēneši — norit birojā, kas ir stažiera pirmā norīkojuma vieta.

Programmu katrai iecelto stažieru grupai nosaka *CSM* saskaņā ar apmācības pamatnostādņiem (2. panta 1. punkta o) apakšpunkts).

Metodika

Tiesnešu un prokuroru apmācība nebūtu jāsaprot tikai kā "tehniska" apmācība, kas aprobežojas ar zināšanām par noteikumiem un to piemērošanu; tā ir arī būtiska iespēja attīstīt kopēju juridisko kultūru, kas var izpausties arī judikatūras saskaņošanā, lai sasniegtu juridiskās noteiktības (tiesiskuma) un lēmumu paredzamības mērķi.

Tā vietā, lai rīkotu konferences vai zināšanu uzlabošanas lekciju ciklus, *SSM* organizē profesionālās apmācības kursus, piedāvājot diskusiju un līdzdalības iespējas ar mērķi dalīties profesionālajā pieredzē.

Šajosursos būtiska nozīme ir eksperta koordinētām diskusijām klasē un darba grupām.

Papildus nodarbībām klasē augstskolas sesija ietver arī stažēšanas organizācijās, kas ir noderīgas stažieriem. Izmantojot decentralizētas apmācības struktūras katrā apelācijas tiesas apgabalā, stažēšanās tiek organizēta valsts pārvaldes iestādēs, aizturēšanas vietās, tiesu medicīnas laboratorijās, ārvalstu tiesu iestādēs un starptautiskās struktūrās. Apmācības iniciatīvas tiek organizētas arī apelācijas tiesās sadarbībā ar advokatūru un tās iestādēm, nepilngadīgo tiesās, tiesu specializētajās nodaļās, Kasācijas tiesā un *CSM*.

Tā dēvētās vispārējās prakses sākotnējā posmā uzsvars tiek likts uz to, lai stažieriem tiktu nodrošināti instrumenti, kas vajadzīgi, lai tie varētu apzināti pildīt savus pienākumus, ņemot vērā iegūtās pamatprasmes materiālajās un procesuālajās tiesībās.

Saistībā ar tā saukto mērķtiecīgo stažēšanas galvenā uzmanība tiek pievērsta konkrētām funkcijām, kas katram stažierim būs jāveic visa perioda pozitīvā novērtējuma beigās, prioritāti piešķirot tādu tiesnešu un prokuroru grupu izveidei, kas ir viendabīgas amata, funkciju un darbības jomu ziņā.

Apmācība ES tiesību jomā, Eiropas, pārrobežu apmācības komponenti, dalība *EJTN*, *CCBE* un citos pasākumos, valodu apmācība

SSM piedāvā īpašas starpdisciplināras nodarbības, kurās iepazīstina ar tiesu sistēmu un tiesu funkcijām, dialogu ar Eiropas tiesām (Tiesu un Eiropas Cilvēktiesību tiesu) un tiesību Eiropas dimensijas padziļinātu izpēti. Tādā veidā Tiesas prejudiciālo nolēmumu temati tiek aplūkoti gan teorētiskā, gan praktiskā aspektā (plānotas tematiskās sesijas darba grupās ar Tiesas referentiem), kā arī tiek aplūkota Eiropas Cilvēktiesību konvencijas un Strasbūras tiesas sistēmas specifika. Sākot ar 2020. gadu, sadarbībā ar Eiropas Padomi vienas nedēļas prakse ir

veltīta tam, lai apgūtu programmas *HELP* angļu valodas tālmācības moduļus, kuru mērķis ir apmācīt juridisko profesiju pārstāvjus cilvēktiesību jautājumos.

Starptautiskā līmenī stažieri piedalās arī īpašās sākotnējās apmācības programmās, ko vada Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls. Tās ietver gan *THEMIS* konkursu (divas līdz četras komandas, kuru sastāvā ir trīs locekļi un mentors, kas sacenšas ar citām mācību iestādēm par tādiem vispārējas nozīmes tematiem kā tiesiskums, ētika, sadarbība krimināllietās un civillietās), gan *AIAKOS* nedēļu ilgas apmaiņas programmas, kurās stažieri apmeklē citas Eiropas mācību iestādes kopā ar citiem stažieriem vai jaunieceltiem tiesnešiem un prokuroriem no citām Eiropas mācību iestādēm (katru gadu ir paredzēta 50 stažieru ar atbilstošām valodu prasmēm dalība).

Turpmāka starptautiska apmaiņa tiek plānota arī divpusēji ar citām Eiropas un trešo valstu iestādēm.

Saskaņā ar Eiropas Tiesnešu konsultatīvās padomes (*CCJE*) 2003. gada leteikumu Nr. 4 par tiesnešu sākotnējo un turpmāko apmācību valsts un Eiropas līmenī teorētiskās un praktiskās programmas jaunieceltajiem tiesnešiem un prokuroriem nedrīkst aprobežoties tikai ar juridiskām metodēm, bet tajās jāiekļauj arī apmācība ētikas jomā un plašāk jāaptver citas ar tiesu darbību saistītas jomas, piemēram, darba vadība un tiesas pārvaldība, informācijas tehnoloģijas, svešvalodas, sociālās zinātnes un strīdu alternatīvas izšķiršanas metodes.

Attiecībā uz jautājumiem, kas nav saistīti ar juridisko jomu, būtiska nozīme *SSM* programmās ir gan tiesu sistēmai, gan ētikai.

Kopīgs elements, kas sasaista katrai jomai plānotās mācību nedēļas vispārējās apmācības ietvaros (civilprocess, kriminālprocess un kriminālvajāšana), ir darba vadība, turklāt svarīga mācību programmas daļa ir arī juridiskās un tieslietu jomas IT risinājumi.

Papildus īpašajām programmām starptautiskajā jomā, kas paredzētas sākotnējā apmācībā, mācību programmā ir iekļautas arī svešvalodas, un visi stažieri katru gadu apgūst juridiskās angļu valodas kursu.

Sākotnējās apmācības un kvalifikācijas procesa izbeigšana

Stažēšanās noslēgumā *CSM* izvērtē, vai stažierim var piešķirt tiesneša amatu, pamatojoties uz stažēšanās laikā veikto darbību pārskatiem, ko sagatavojuši ieceltie pasniedzēji tiesu iestādēs un *SSM* pasniedzēji.

Ja novērtējums ir pozitīvs, tiek piešķirtas tiesneša vai prokurora amata pilnvaras un tiek veikts norīkojums darbam tiesā.

Ja novērtējums ir negatīvs, stažieris tiek pielaists jaunam viena gada apmācības periodam. Otrs negatīvs novērtējums ir pamats atlaišanai no darba (22. pants 2006. gada Likumdošanas dekrētā Nr. 26).

■ Lapa atjaunināta: 28/05/2026

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.